

Poznań, dnia 25.03.2020 r.

Szanowny Pan
Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, samorządna reprezentacja pedagogów polskich, uprawniona statutowo do zabierania głosu w sprawach istotnych dla nauki, edukacji i kultury, z uwagą ale i z niepokojem śledzi zapowiedzi najwyższych władz państwowych o utrzymaniu decyzji oraz terminów przeprowadzenia powszechnych egzaminów zewnętrznych dla uczniów kończących szkoły podstawowe i średnie.

W obliczu aktualnie trwającej i niestety nasilającej się sytuacji pandemii COVID-19 pragniemy zaapelować o odwołanie egzaminów zewnętrznych dla uczniów w planowanych lub nawet nieco przesuniętych w czasie terminach. Komitet Nauk Pedagogicznych PAN wyraża bowiem pogląd, iż stawką jest tu zdrowie i życie wszystkich obywateli naszego Państwa.

Pragniemy wyraźnie zaakcentować, iż informacje płynące ze strony władz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) o drastycznie zwyżkującej krzywej zachorowań wśród przedstawicieli wszystkich grup wiekowych, opracowane przez naukowców matematyczne modele rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa przewidujące, że ta nadzwyczajna sytuacja może potrwać kilka miesięcy, a w stanie łagodniejszym nawet kilka lat, jak również rygory przyjmowane przez władze większości państw Europy i Świata, świadczą o powadze sytuacji, w której znalazła się ludzkość.

Biorąc pod uwagę stale wzrastające wskaźniki zachorowań oraz ofiar śmiertelnych pandemii, z którą się jako naród i społeczeństwo polskie zmagamy, jesteśmy absolutnie przekonani o konieczności zaniechania przeprowadzania egzaminów zewnętrznych. Tragiczne skutki przeprowadzenia powszechnych egzaminów w czasie pandemii są trudne do wyobrażenia, także co do ich skali oraz ewentualnych konsekwencji zarówno w perspektywie indywidualnej jak i społecznej.

Dlatego też członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN czują się zobowiązani wystosować apel, iż wycofanie się z tegorocznych powszechnych egzaminów testowych jest wobec powyższego wymagane i konieczną ochroną uczniów i nauczycieli przed tragicznymi skutkami niewyobrażalnej co do rozmiarów epidemii. Proponujemy wystawienie abiturientom szkół podstawowych i średnich świadectw ukończenia szkół z ocenami wystawionymi przez rady pedagogiczne.

Komitet wyraża przy tym przekonanie, że niezasadna jest alternatywa przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych w formie *e-learningu*. Szczególnie niepokojący jest fakt nierównego dostępu znacznej grupy uczniów (szczególnie z mniejszych miejscowości lub mniej zamożnych środowisk) do infrastruktury informatycznej niezbędnej

do zdalnego kształcenia i przeprowadzenia egzaminów w obecnej sytuacji kryzysowej. Tym samym zwracamy się również z apelem, aby nauczyciele mogli – w tym trudnym czasie - zrezygnować z wymogu realizacji szczegółowych zapisów podstawy programowej na rzecz ogólnie rozumianej edukacji prorozwojowej. Dla szeroko pojętej edukacji i wartości egalitaryzmu w oświacie, równość w dostępie do wiedzy ma fundamentalne znaczenie dla każdego demokratycznego państwa. Jako pedagodzy w sposób szczególny odczuwamy troskę o edukację dzieci i młodzieży oraz poczuwamy się do stania na straży prorozwojowego charakteru funkcjonowania polskiej szkoły, szczególnie w tej dotkliwej – zagrażającej zdrowiu i życiu – sytuacji.

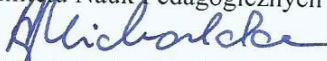
Warto także podkreślić, że niezależnie od okoliczności pandemii, jako okoliczności zmuszającej do szczególnej ostrożności w ochronie zdrowia, powszechne egzaminy zewnętrzne w kontekście ich celowości i rzeczywistego, obiektywnego pomiaru wiedzy uczniów kończących określony etap edukacji szkolnej budzą uzasadnione (publikacje z zakresu nauk pedagogicznych prezentują ustalenia naukowe uczonych na temat skutków zastosowania pomiarów testowych) dyskusje w gronie przedstawicieli świata nauki i praktyki oświatowej. Szczegóły propozycji nowych rozwiązań znajdują się w fazie prac koncepcyjnych Komitetu. Tym samym Komitet Nauk Pedagogicznych PAN deklaruje swoją gotowość do wypracowania alternatywnych możliwości monitorowania i szacowania poziomu rozwoju kompetencji poznawczych uczniów.

Członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych, mając na uwadze przedstawione argumenty, apelują do Pana Ministra o wycofanie się z egzaminowania zewnętrznego uczniów – szczególnie w obecnej sytuacji podporządkowanej nieprzewidywalnej w przebiegu i skutkach pandemii. Poziom oświaty powinien stanowić przedmiot stałej, prawdziwej i odpowiedzialnej troski najwyższych władz państwowych.

Komitet Nauk Pedagogicznych wyraża przekonanie, że przedstawione stanowisko zostanie potraktowane z należytą powagą.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska